

Minister Zdrowia

PLR2.050.9.2026.WM
Warszawa, 24 lutego 2026

Pan
Włodzimierz Czarzasty
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

w związku z interpelacją nr 15072 Pani Barbary Dolniak, Posłanki na Sejm Rzeczypospolitej Polskiej, w sprawie rozszerzenia uprawnień do bezpłatnych leków dla osób z orzeczonym znacznym stopniem niepełnosprawności, niezależnie od wieku, Minister Zdrowia przedstawia stanowisko w sprawie.

Kwestie związane z refundacją reguluje ustawa z dnia 12 maja 2011 r. o refundacji leków, środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego oraz wyrobów medycznych (Dz. U. z 2025 r. poz. 907, z późn. zm.), zwana dalej „ustawą o refundacji”. W myśl zapisów ustawy o refundacji, objęcie refundacją produktu leczniczego jest dokonywane w drodze decyzji administracyjnej, wydawanej przez Ministra Zdrowia w oparciu o wniosek przedłożony przez podmiot odpowiedzialny (producenta leku, jego przedstawiciela lub importera).

Aktualnie nie ma specjalnych odpłatności leków dla osób niepełnosprawnych ani specjalnego wykazu dla tej grupy pacjentów. Nie są też prowadzone żadne postępowania w tym zakresie. W związku z powyższym pacjentom niepełnosprawnym przysługują poziomy odpłatności za leki refundowane widniejące na aktualnym obwieszczeniu Ministra Zdrowia w sprawie wykazu refundowanych leków, środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego oraz wyrobów medycznych, które jest dostępny pod adresem: <https://www.gov.pl/web/zdrowie/obwieszczenie-ministra-zdrowia-z-dnia-18-grudnia-2025-r-w-sprawie-wykazu-refundowanych-lekow-srodkow-spozywczych-specjalnego-przeznaczenia-zywnieniowego-oraz-wyrobow-medycznych-na-1-stycznia-2026-r>.

Warto podkreślić, że niezależnie od posiadanego orzeczenia o niepełnosprawności, wszystkim pacjentom powyżej 65. roku życia, osobom poniżej 18. roku życia, a także kobietom w okresie ciąży lub połogu przysługuje prawo do bezpłatnego zaopatrzenia w leki ujęte w przedmiotowym obwieszczeniu Ministra Zdrowia.

Bezpłatne leki są wymienione odpowiednio:

- na wykazie D1 – dla osób poniżej 18 roku życia (70% leków refundowanych),
- na wykazie D2 – dla osób powyżej 65 roku życia (95% leków refundowanych),
- na wykazie E – dla kobiet w okresie ciąży lub połogu (20% leków refundowanych).

Wyżej wymienione wykazy bezpłatnych leków generują dla płatnika publicznego wysokie koszty. Każdego roku rośnie kwota refundacji leków sprzedawanych w aptece na receptę oraz odsetek recept realizowanych z uprawnieniem do nieodpłatnego odbioru leków.

Rok	Kwota refundacji za leki dostępne w aptece
2020	9 432 061 209 zł
2021	9 602 591 155 zł
2022	10 141 255 465 zł
2023	11 358 913 122 zł
2024	13 657 260 224 zł
2025	15 799 448 059 zł

Ponadto należy podkreślić, że wszyscy pacjenci spełniający kryteria kwalifikacji, mają dostęp do bezpłatnego leczenia w ramach programów lekowych i chemioterapii, gdzie koszt roku leczenia pacjenta często przekracza setki tysięcy złotych.

Kwestię refundacji wyrobów medycznych wydawanych na zlecenie reguluje rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 29 maja 2017 r. w sprawie wykazu wyrobów medycznych wydawanych na zlecenie (Dz. U. z 2017 r. poz.1038), zwane dalej „*rozporządzeniem*”.

Rozporządzenie definiuje katalog wyrobów medycznych wydawanych na zlecenie wraz z określeniem limitów ich finansowania ze środków publicznych, wysokości

udziału własnego świadczeniobiorcy w tym limicie, kryteriów ich przyznawania oraz osób uprawnionych do wystawiania zleceń na zaopatrzenie w wyroby.

Zgodnie z art. 38 ust. 2 ustawy o refundacji, udział środków publicznych w cenie wyrobu medycznego nie może być niższy niż kwota stanowiąca 50% jego limitu finansowania ze środków publicznych. Według stanu faktycznego w wykazie wyrobów medycznych wydawanych na zlecenie stanowiącym załącznik do rozporządzenia wysokość udziału własnego świadczeniobiorcy w limicie finansowania ze środków publicznych wynosi 0%, 10%, 20% albo 30%, w zależności od rodzaju wyrobów medycznych oraz populacji pacjentów.

Jednocześnie, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2025 r. poz. 1461, z późn. zm.), zwana dalej „ustawą o świadczeniach”, prawo do bezpłatnych wyrobów medycznych wydawanych na zlecenie do limitu finansowania ze środków publicznych przysługuje:

- inwalidom wojennym i wojskowym,
- cywilnym niewidomym ofiarom działań wojennych,
- osobom represjonowanym,
- uprawnionym żołnierzom lub pracownikom, w zakresie leczenia urazów lub chorób nabytych podczas wykonywania zadań poza granicami państwa,
- weteranowi poszkodowanemu w zakresie leczenia urazów lub chorób nabytych podczas wykonywania zadań poza granicami państwa oraz weteranowi poszkodowanemu, których ustalony procentowy uszczerbek na zdrowiu wynosi co najmniej 30%.

Ponadto, zgodnie z art. 47 ust. 1a i 1b ustawy o świadczeniach świadczeniobiorcom:

- do 18 roku życia, u których stwierdzono ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu, na podstawie zaświadczenia lekarza podstawowej opieki zdrowotnej lub lekarza ubezpieczenia zdrowotnego, posiadającego specjalizację II stopnia lub tytuł specjalisty w dziedzinie: położnictwa i ginekologii, perinatologii,

neonatologii, pediatrii, neurologii dziecięcej, kardiologii dziecięcej lub chirurgii dziecięcej;

- posiadającym orzeczenie o znacznym stopniu niepełnosprawności;
- posiadającym orzeczenie o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniami: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współudziału na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji

przysługuje prawo do wyrobów medycznych określonych w rozporządzeniu, na zlecenie osoby uprawnionej, do wysokości limitu finansowania ze środków publicznych określonego w tych przepisach, według wskazań medycznych bez uwzględnienia okresów użytkowania. O ilości miesięcznego zaopatrzenia w te wyroby decyduje każdorazowo osoba uprawniona do wystawienia zlecenia.

Podobnie jak w zakresie leków, w przypadku wyrobów medycznych wydawanych na zlecenie nie są aktualnie planowane prace legislacyjne zmierzające do zmiany dotychczasowych rozwiązań prawnych w ww. zakresie.

W tym miejscu należy wskazać, iż w wykazie wyrobów medycznych wydawanych na zlecenie znajduje się 231 grup wyrobów medycznych, które w całości lub w części są finansowane ze środków publicznych. Intencją tego wykazu jest zabezpieczenie potrzeb różnych grup pacjentów w jak największym stopniu, przy uwzględnieniu możliwości finansowych Narodowego Funduszu Zdrowia.

Jednocześnie, na podstawie odrębnych przepisów istnieje możliwość uzyskania dofinansowania dla osób z niepełnosprawnością do zakupu sprzętu rehabilitacyjnego nie objętego ubezpieczeniem zdrowotnym oraz dofinansowania w części lub całości zaopatrzenia w wyroby medyczne wydawane na zlecenie, ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, nad którym nadzór sprawuje minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego, tj. Minister Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej.

Ustawa o refundacji nakłada na ministra właściwego ds. zdrowia obowiązek gospodarowania środkami pochodzącymi ze składek obywateli w sposób racjonalny, tj. zapewniający wszystkim obywatelom mającym zróżnicowane potrzeby zdrowotne sprawiedliwy dostęp do skutecznych terapii. Podstawą tak

rozumianej sprawiedliwości społecznej jest podejmowanie decyzji dotyczących alokacji publicznych zasobów systemowych w oparciu o jednolite, powtarzalne i przejrzyste kryteria stosowania wobec zróżnicowanych potrzeb zdrowotnych wielu grup pacjentów. Przy tworzeniu wykazu refundowanych leków, środków medycznych specjalnego przeznaczenia żywieniowego oraz wyrobów medycznych, uwzględnia się wartość terapeutyczną leku, bezpieczeństwo jego stosowania oraz koszt terapii. Realizując politykę zdrowotną państwa, Minister Zdrowia kieruje się zasadami medycyny opartej na dowodach naukowych (EBM) oraz oceny technologii medycznych (HTA). Ma to zapewnić przejrzystość i racjonalność podejmowanych decyzji o alokacji środków publicznych.

Z wyrazami szacunku
z upoważnienia Ministra Zdrowia
Katarzyna Kacperczyk
Podsekretarz Stanu
/dokument podpisany elektronicznie/